NIEUWS

fotokring **FLITS**

EXTRA EDITIE

IN DIT NUMMER O.A.

DE DIGITALE WERELD...

FOTOBEWERKING...

WAT IS EEN GOEDE FOTO

EEN OPSTEKER

BOEKENTIPS

VAKANTIE VOOR DE DEUR

WAT GING ER MIS

WAT EEN DAG

VEEL FOTO'S

DE IDEALE FOTO BESTAAT NIET

MAAR *FLITS*END KAN HET WEL ZIJN

Jaarboek nummer 1

juli 2002

Control/ enten. pag. einde boude.

FLITS

WWW.FLITS.WOLWEB.NL

€ 55.= per seizoen

ABN-AMRO
49.50.66.257

CONTACTPERSOON

ELLY MOL

TROMPLAAN 24

3931 AH

WOUDENBERG

TELEFOON 033-2864251

E-MAIL
stokmol@planet.nl

IN DIT NUMMER

Doet u mij maar een voorafje	~~2~~ 3
Een terugblik……	~~3~~ 4
De digitale wereld van de fotografie	~~5~~ 6
Scherptediepte, diafragma en sluitertijd	~~7~~ 8
Fotobewerking moet je zien, ervaren	~~9~~ 10
Beren en kamelen	~~11~~ 12
Wat is een goede foto	~~14~~ 15
Kabouters zoeken	~~16~~ 17
Vervolg van…..	~~19~~ 20
Een opsteker van jewelste	~~21~~ 22
Oogverblindend	~~25~~ 26
SOPPEN op de markt	~~26~~ 27
Fotograferen is een kunst	~~30~~ 31
Boekentips	~~32~~ 33
Spiegeltje, spiegeltje in het donker	~~33~~ 34
Met de vakantie voor de deur	~~35~~ 36
Nog meer diafragma en …..	~~37~~ 38
Doe eens wat anders	~~40~~ 41
Wat een wedstrijd	~~41~~ 42
Wat ging er mis	~~46~~ 47
Flitsend licht	~~51~~ 52
Daar hangt het dan	~~54~~ 55
Wat een dag	~~55~~ 56
Komt u binnen	~~57~~ 58
~~??????????~~ Back to basic	~~60~~ 61
Tot slot…..	~~62~~ 65
Seizoenprogramma 2002-2003	~~63~~ 66

Doet u mij maar een voorafje

Ruim een jaar na de oprichting van ***FLITS*** zijn we al weer aan het eind van het seizoen.
Het was een jaar boordevol leuke en minder leuke gebeurtenissen vooral als we denken aan leden die kwamen en gingen.
Iedereen had hier zijn of haar redenen voor, maar de diehards zijn niet kapot te krijgen.

Bij de opzet van ***FLITS*** was gekozen voor een officiële bestuursvorm maar gaandeweg het seizoen Is gebleken dat dit niet werkte omdat "alle regelarijen" teveel bij dezelfde persoon berustte, terwijl dat nou juist niet de bedoeling was.
Toch is het wèl nodig om een contactpersoon te hebben (in de persoon van mijzelf), en laten we dat woord van voorzitter maar even laten varen.

Wat we ook nodig hebben is iemand die het geld, met inkomsten en uitgaven, onder zijn of haat hoofdkussen wil leggen. Anders gezegd: de bankrekening wil overnemen.

En verder zou het mooi zijn als iemand zijn of haar adres beschikbaar wil stellen voor het geval dat iemand uit den lande de onbeheersbare behoefte heeft via de post iets van zich wil laten horen. Hoewel dit in het tijdperk met de moderne communicatiemiddelen hoogst onwaarschijnlijk zal zijn. Maar toch…, je weet maar nooit.

HOOFDSPONSOR

VAN DER BREGGEN
FOTOGRAFIE

Dorpsstraat 17
3931 ED Woudenberg
tel. 033-2861715

Over moderne communicatiemiddelen gesproken.
Onze maandelijkse nieuws***FLITS*** plofte altijd op tijd op de deurmatten, dankzij een redacteur wiens hobby het was geworden de nieuws***FLITS*** ie maken.

De redacteur is geen lid meer van ***FLITS*** en ik moet er niet aan denken dat met zijn vertrek ook de nieuws***FLITS*** verdwijnt. Want ondanks de moderne communicatiemiddelen vonden we het erg **PROFI** om een eigen maandblad te hebben.

Maar zonder redacteur géén maandelijkse nieuws***FLITS*** in de vorm zoals we dat gewend waren. Dat betekend dat ook wij meer aangewezen zullen zijn op internet, op onze eigen website.
Voorlopig dus een elektronische nieuws***FLITS.***
Lang leve de moderne communicatie, maar als je net als ik niet erg computervaardig bent of de hele dag op je werk al achter het beeldscherm zit…, laten we dan nu maar alvast een nieuwe redacteur omarmen.

Edwin heeft in ieder geval al beloofd om de avonden bij Erwin te blijven beschrijven en een printje voor ons te maken.

Donateur:
BALOU

Ik ben hier erg blij mee en niet alleen omdat ik dan een printje heb met het geleerde van Erwin, maar vooral omdat ik vind dat Edwin een fantastische schrijfstijl heeft en dat wil ik dan gewoon zelf hèbben, koesteren als mijn mooiste gedicht, bewaren voor later, voor als "mijn kleinkinderen" aan me vragen hoe het vroeger was.

Het afgelopen jaar hebben we negen nieuws***FLITSEN*** gekregen, en om **vooral Edwin te bedanken** voor alles wat hij geschreven heeft, heb ik al dat gene wat in mijn ogen belangrijk was gebundeld in dit extra nummer.

Zie het maar een beetje als een bewaarboekje van ons eerste seizoen! Veel leesplezier! Elly

ADVERTEERDERS

Optiek **EKELMANS**
Bestaria **DE HEUVELRUG**
FLORA bloemen en planten
Reisbureau **TOERKOOPHOLIDAY FEELING**
Keukencentrum **LAGO**

Makelaardij **WOUDENBERG**
Bloembinderij **MICHEL**
Slijterij **ANDRIES MINNEN**
Bakkerij **VAN DEN POL**
Speelgoed **TOP 1 TOYS**

Maandelijkse bijeenkomst bij Foto van der Breggen.

Bij de bijeenkomsten bij Erwin staat ***uitleg*** centraal. Wij hoeven als leden maar bij Erwin aan te geven wat wij willen leren en Erwin heeft zijn verhaal al klaar. Onvermoeibaar kan hij enthousiast blijven vertellen over, zoals hij het zelf zegt, zijn hobby waar hij zijn beroep van heeft gemaakt. Dat zijn uitleg zich niet alleen beperkt tot theorie blijkt al snel als we uitgenodigd worden voor het bijwonen van een echte fotosessie, er een cursus passe-partout snijden wordt georganiseerd of we ter plekke een workshop retoucheren krijgen.
Alles kan, alles mag.

Van fouten kun je leren!

Iedereen die foto's maakt heeft wel eens zoiets van *"oeps....die foto had ik beter niet zo kunnen maken"*. Indien je echter alleen maar **geweldige** foto's maakt, dan hoef je geen lid meer te worden van "***FLITS***". Want, juist van je fouten kun je leren. Ons streven is dat je door tips, ideeën en adviezen beter kunt leren fotograferen. En wat is hier meer voor geschikt dan een foto die voor verbetering vatbaar is. En Erwin is de aangewezen persoon om je te vertellen wat anders kan, maar vooral ook ***waarom!*** Zoals gezegd doet hij dit door middel van tekst en uitleg, maar ook door ons opdrachten te geven die naderhand besproken worden.
Het streven is niet perfectie, maar wel ***steeds beter!***
Dus, schiet nog eens een plaatje, want; ***niet geschoten is altijd mis.....***

Foto ELLY MOL

DE DIGITALE WERELD VAN DE FOTOGRAFIE door Edwin Visser,

de avond van 25 mei 2001 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin

Deze en de volgende avond gaan we **digi**, het echte werk begint in september.
Een computer werkt met grafische bestanden. Dit kan een vectorgeoriënteerd of een pixelgeoriënteerd bestand zijn. Een vector is een lijn waarvan het beginpunt is bepaald, die een bepaalde richting heeft en (in geval van een afbeelding) een eindpunt.

Het grote voordeel van een afbeelding die is opgebouwd uit vectoren, is dat je de afbeelding onbeperkt kunt vergroten, zonder scherpteverlies. Nadeel is dat het aantal kleurschakeringen hierdoor beperkt is.
Een ander nadeel is dat een vectorgeoriënteerd bestand enorm veel geheugen van de computer vergt. Het omzetten van een foto in een vectorgeoriënteerd bestand wordt dan ook zelden gedaan.

Een pixelgeoriënteerd bestand is opgebouwd uit horizontale en verticale ruitjes, met ieder een eigen kleur. Hiermee kun je dus veel meer kleurschakeringen in een afbeelding weergeven (wat het aantrekkelijk maakt voor fotobewerking), maar je kunt zo'n ruitjesvel niet onbeperkt vergroten. Op een gegeven moment worden de ruitjes zichtbaar.
Een pixel is een soort verfpallet met 3 kleuren: Rood, Groen en Blauw. Dit heet RGB-modus. Door deze kleuren te mengen, "maak" je de overige kleuren. Gelukkig hoef je dat "mengen" niet zelf te doen, dat doet de computer. Elk van deze drie kleuren is opgebouwd uit 8 cijfers. Dit cijfer kan een 1 of een 0 zijn. Rood is bijvoorbeeld 00000001. Iets lichter rood is dan 00000011. Elke keer als de computer een 1 in een 0 verandert, of andersom, verandert dus de kleur. Voor een pixel geldt: hoe meer kleur, hoe lichter de afbeelding wordt.

Eén pixel bestaat dus uit 24 nullen of enen. Als je dan bedenkt dat de gemiddelde foto uit 135.000 pixels bestaat (300 pixels hoog en 450 pixels breed), dan kun je je voorstellen dat het aantal kleurschakeringen enorm is. Meer zelfs dan het menselijk oog kan waarnemen.
Daarom wordt een fotobestand "gecomprimeerd", dat wil zeggen dat pixels die naast elkaar liggen en vrijwel dezelfde waarde hebben, maar niet helemaal, door de computer wel dezelfde waarde toegekend krijgen. Ons oog ziet dit verschil toch niet, maar het verkleint wel de grootte van je computerbestand

TOERKOOP Reisburo Holiday Feeling
ANVR
' Wij maken de mooiste tijd van uw vakantietijd! '
SGR
Dorpsstraat 28 – 3931 EH Woudenberg – Telefoon 033-2865500
Fax 033-2865318

Fotorolletjes (de negatieven) en printers werken met een ander kleurensysteem, de zogenaamde YMCK-kleuren;
Y=yellow (geel), M=magenta (paars/rood), C=cyaan (blauw/groen)en K=black (zwart).

Bij dit kleuren-systeem geldt, in tegenstelling tot de kleuren van de RGB-modus, hoe meer kleur, hoe donkerder.
Als je een foto in de computer scant of uitprint, dan maakt de computer dus elke keer een vertaalslag van de YMCK-kleuren naar de RGB-modus, of andersom.
Hoe je foto wordt afgedrukt is afhankelijk van de printer die je hebt. Hierbij moet je letten op de "PPI" van je printer, ofwel het aantal "pixels per inch" (-2,54 cm) dat je printer "neer kan zetten". Hoe hoger de "PPI" van je printer is, hoe beter de kwaliteit van je afdruk. Of ging het hier nou om de "DPI", het aantal "dots per inch"?
Zoveel theorie in een keer! Volgende keer maar even navragen.

Maar goed, voor je gaat printen moet je eerst de foto invoeren in de computer. Dat kan op drie manieren:

- je negatieven op een foto-cd zetten
- middels een negatiefscanner (of positief wanneer je met dia's werkt)
- met een flatbedscanner

Hoewel er ons na deze uitleg niet veel tijd meer rest, laat Erwin ons toch nog even zien hoe je een foto kunt bewerken.
Een foto bewerken kan veel inhouden; je kunt beschadigingen herstellen, de foto lichter of donkerder maken en (schoonheids-) foutjes wegwerken, maar je kunt een beeld ook compleet veranderen. Je kunt van 2 of 3 foto's 1 maken. Je kunt dingen toevoegen of weghalen. Kortom, de mogelijkheden zijn onbeperkt.
Het kan. Maar of je het kunt is een ander verhaal. En je moet het willen. Moet een foto perfect zijn of mag je de foto bewerken? Tja, misschien een onderwerp voor de cursus "basisfilosofie"?

Foto EDWIN VISSER

SCHERPTEDIEPTE, DIAFRAGMA EN SLUITERTIJD

door Edwin Visser.

Scherptediepte = het gebied dat scherp is voor en achter je onderwerp
= te beïnvloeden met je diafragma

Als je een klein diafragma gebruikt heb je veel scherptediepte (voorbeeld 1), gebruik je een groot diafragma dan heb je weinig scherptediepte (voorbeeld 2).

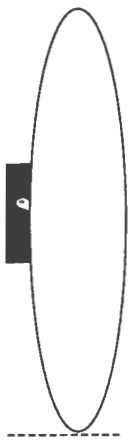

scherptediepte met klein diafragma

scherptediepte met groot diafragma

Wanneer je een onderwerp van dichtbij fotografeert met een groot diafragma, dan heb je maar weinig scherptediepte. Ga je echter verder van het onderwerp af staan en je fotografeert met hetzelfde (grote) diafragma, dan krijg je *meer scherptediepte*.

Het diafragma

- de diafragma-ring zit op de lens
- het diafragma bepaalt de hoeveel licht er op je film valt, oftewel, de grootte van je lensopening

-de waardering is omgekeerd; een klein getal is een groot diafragma, een groot getal is een klein diafragma
Dus: naarmate het getal groter wordt, wordt de lensopening kleiner.

De sluitertijd
- bepaald (samen met het diafragma) hoeveel licht er op de film valt
- achter je diafragma zit een soort "gordijntje" dat opengaat als je een foto maakt. De sluitertijd bepaalt hoe lang het gordijn opengaat
- bij een snelle sluitertijd (1/1000) valt er weinig licht op je film, bij een langzame sluitertijd (1/8) veel.

De belichting = de hoeveelheid licht die op je film valt

Zoals gezegd wordt de belichting bepaald door 2 dingen
- het diafragma
- de sluitertijd

Diafragma	Sluitertijd	hoeveelheid licht
16	1/250	weinig
16	¼	veel
8	1/250	weinig
8	¼	veel
1,8	¼	zeer veel
16	1/1000	zeer weinig

In sommige camera's zit een belichtingsmeter. Je kunt de stand van de wijzer beïnvloeden door;het diafragma te veranderen en de sluitertijd te veranderen:

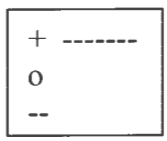

overbelicht

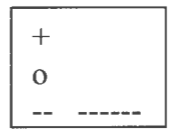

onderbelicht

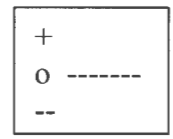

goed belicht

corrigeren door:	corrigeren door:
1 snellere sluitertijd	1 langzamer sluitertijd
2 kleiner diafragma scherptediepte)	2 groter diafragma (nadeel = minder
3 beiden	3 beiden

Nou, succes ermee!!

FOTOBEWERKING MOET JE ZIEN,ERVAREN

door Edwin Visser,

een avond op 28 juni 2001 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin Lam.

Zien, ervaren en daarna gewoon gaan doen! Hoe vaker je het doet, hoe bedrevener je wordt, volgens Erwin althans.
Erwin toont zich een waar virtuoos als het gaat om het restaureren van een foto. Beschadigingen verdwijnen als sneeuw voor de zon en er komen zelfs schaduwen op de foto te voorschijn die op het origineel amper zichtbaar zijn.

Vervolgens wordt de foto uitgeprint. De kwaliteit van de print is afhankelijk van een aantal factoren:

- wat voor printer je hebt
- wat voor printerpapier je gebruikt
- je printerinstelling

Met name voor het laatste geldt: verwacht geen dingen van je printer die technisch gezien niet binnen de mogelijkheden van je printer vallen. En ook hierbij geldt: ga experimenteren met je printerinstelling, je leert dan vanzelf hoe jou printer het mooiste resultaat geeft. Daar het mijn foto was die werd bewerkt c.q. gerestaureerd, ben ik nu in het bezit van 3 mooie afdrukken van mijn foto, die bijna allemaal mooier zijn dan het origineel! Erwin...bedankt!!

Bij het bewerken van een foto, maar ook bij het afdrukken ervan, moet je in staat zijn om goed te kunnen kijken naar kleuren, en dan met name naar kleurschakeringen.
Meerdere malen houdt Erwin ons de kleurencirkel voor: cyaan is niet blauw of groen, maar zit precies tussen blauw en groen in. Magenta is niet paars, maar zit precies tussen blauw en rood in.
Natuurlijk blijft kleurkeuze persoonlijk, de een vindt sepia mooi, de ander niet. Door een foto te bewerken doe je denk ik niets anders dan er een meer persoonlijk accent aan geven, zo nodig het accent dat je beoogde maar dat met fotograferen niet helemaal gelukt is. Manipulatie? Misschien. Maar als je dat niet wilt dan moet je ook geen filters gebruiken!

De volgende stap is het plaatsen van een foto op internet.

Je hebt een foto, al dan niet bewerkt, en wilt deze op internet plaatsen. Dan ga je eerst kijken naar de grootte van je pagina. In het geval van de "*FLITS*" pagina; deze is 800 pixels breed.
Als je wilt dat je foto goed tot zijn recht komt, dan moet je er dus voor zorgen dat de foto niet breder is dan ± 500 pixels, anders past hij niet goed op je beeldscherm (rekening houdend met de kantlijn en bijgeschreven tekst).
Als je op de computer de breedte van je foto aanpast, dan past de computer automatisch de hoogte aan. Maar ook dit kun je manipuleren; je kunt van een rechthoekige foto een vierkante foto maken. Of een ronde. Of een...nou, verzin zelf maar verder.

Foto EDWIN VISSER

Vervolgens ga je de foto comprimeren, je verkleint de "PPI", het aantal "pixels per inch". Waarom? Omdat het "downloaden" van een normale foto ongeveer 4 minuten van de computer vergt en van een gecomprimeerde foto ongeveer 30 seconden. Je maakt het aantrekkelijker voor de "kijker". Niemand wil lang wachten op resultaat. Voor ons, leden van fotokring *FLITS* geldt dat natuurlijk niet. Wij weten dat kwaliteit tijd vraagt. Maar wij weten ook, dat hoe beter de foto, hoe minder er bewerkt hoeft te worden. En dat scheelt weer tijd.
Maar net als voor het bewerken van een foto als voor het maken van een foto geldt: hoe meer je het doet hoe beter het gaat!

Edwin, lid van fotokring *FLITS* en een groot voorstander van de mogelijkheden tot fotobewerking, onder het motto "mijn foto's worden er beter van".

BEREN EN KAMELEN in Amersfoort

Een warme en zwoele zomeravond ergens in de maand augustus.
We slenteren in de dierentuin omdat we toch eens een keer een poging moeten gaan doen om voor onze wedstrijd aan de slag te gaan. Het thema voor de wedstrijd is "DIEREN", en we kunnen constateren dat we vanavond in de dierentuin op de juiste plek zijn om dieren te fotograferen.

We lopen rond en kijken in het rond, zoveel dieren, dat word een makkie om een paar foto's van het beestenspul te maken. Tja, en daar vergis je je dus in. Net als ik m'n camera "klaar" heb om de plaat van mijn leven te schieten, draait die aap z'n kop om. Mis dus, en dat gebeurt vele malen vanavond.

Foto ELLY MOL

Foto ELLY MOL

Foto EDWIN VISSER

De tijgers willen niet wat ik wil, en de leeuwen al helemaal niet, een sfinx doet z'n best om achter het glas voor mij te poseren. Maar ja, glas hè, ik heb te veel last van reflexie, de sfinx ten spijt, ik moet verder. De olifanten spelen alleen maar krijgertje, dus aan hen heb ik ook niks. De giraffenfoto's zijn sterk bewogen, dat weet ik nu al.
Dan maar eerst een terrasje voor een kop koffie en de nicotine, daarna gaan we nog een rondje dierentuin.
In de buurt van de kamelen, waar ik een paar foto's maak met tegenlicht, heb ik een onderonsje met Sharon over filters.

Maker onbekend

We vinden allebei dat we hier met ***FLITS*** maar eens een avond over moeten praten. Want de mogelijkheden van filtergebruik zijn onbegrensd, beslist de moeite waard om er eens een avond bij stil te staan.
De tijd gaat inmiddels dringen, de dieren willen slapen en dan gaat de voordeur dicht. We pakken onze spullen, wensen de dieren welterusten en gaan huiswaarts met gemengde gevoelens.

De avond was TOP, echt, maar of de/mijn foto's dat ook zijn wordt door mij in ieder geval in twijfel getrokken. We zullen zien! Elly.

WAT IS EEN GOEDE FOTO

door Edwin Visser,

de avond van 4 oktober 2001 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin Lam.

De ideale foto bestaat niet, "mooi" blijft een subjectief gegeven.
Wat de één mooi vindt, daar vindt een ander niets aan. Om een foto toch te kunnen beoordelen zijn er kaders vastgesteld, objectieve maatstaven die als uitgangspunt kunnen dienen bij het beoordelen van een foto.
In dit kader zijn 3 categorieën te onderscheiden:

1. Het technische aspect

Hierbij wordt gekeken naar de *belichting* en de *scherpte.*
De belichting moet goed zijn. Dit klinkt eenvoudig maar is het echt niet.
In een goede foto zit "het zwartste zwart, het witste wit en alle toonschalen die daar tussen liggen". Ga d'r maar aan staan!

Op papier uitleggen hoe dit er uit moet zien is haast onmogelijk, daarom geef ik het voorbeeld weer dat Erwin gaf: men neme een zwart koffertje met chromen randjes en plaatst dit half in de zon en half in de schaduw.
Ga hier nu maar eens foto's van maken, het liefst met een zwart/wit diafilm, want dat geeft het beste resultaat.

Wat doe je? Maak 1 foto met de standaardbelichting, oftewel, wat zegt je automatische camera dat je moet doen.
Maar nu; maak dezelfde foto nog eens, maar dan met 1 stop onderbelicht. En dan nog een, maar nu met 1 stop overbelicht. En nog een erbij. En nog een. Wat zie je dan terug? Het zwartste zwart (in het koffertje) en het witste wit (in de reflectie van het chromen randje). Tenminste als het goed is. Experimenteren = leren!

Natuurlijk staat het je vrij om een ander onderwerp te kiezen, bijvoorbeeld een zebra in de sneeuw, of een pinguïn op het strand. Zorg dan wel voor het "lichtje" in de ogen.

De scherpte. Een foto is scherp of onscherp. Maar een foto is niet overal even scherp, afhankelijk van de scherptediepte waar je voor kiest. Soms wil je een duidelijke achtergrond, soms niet. Waar het om gaat is dat jou "centrale onderwerp" scherp is. Bij foto's van mens en dier moet je altijd op de ogen scherpstellen. Afhankelijk van de situatie kies je er voor of je voor- en/of achtergrond scherp of onscherp is. Maar een onscherpe foto kan ook mooi zijn. "Onscherpte" kan bijvoorbeeld beweging of snelheid weergeven.
Dus scherpte hangt ook samen met "wat beoog je?" En hiermee komen we op het volgende aspect:

2. Het artistieke, creatieve gedeelte

Nog zo'n moeilijk te beoordelen, subjectief, gegeven. Daarom wordt ook dit aspect gekaderd en onderverdeeld in de *beelduitsnede* en het *standpunt*.

Al in de zeventiende eeuw maakten schilders gebruik van de wet van de gulden snede: ieder vlak kan verdeeld worden in een "boter-kaas en eieren-spel".
Er ontstaat dan een vlakverdeling van 3 x 3 delen met 4 "kruispunten".

Nu is onderzocht (en bewezen) dat deze "kruispunten" het eerst de aandacht van de kijker trekken. Daar moet dus het centrum van je foto liggen.
Maar goed, in dit vlak kunnen ook diagonale lijnen getrokken worden. Dan krijg je weer andere snijpunten, die ook weer de aandacht kunnen trekken. Natuurlijk kun je van deze vlakverdeling afwijken, er is niemand die zegt dat je je hieraan moet houden.
Maar als je er van afwijkt, doe het dan wel zó bewust dat het opvalt, zodat je dus juist de aandacht trekt met het afwijkende.

Het standpunt. Hoe fotografeer je iets? Op gelijke hoogte, van onderen of van boven? Ook hier geldt: experimenteer. Wat we wel als tip van Erwin meekrijgen is dat mensen te vaak blijven staan als ze een foto maken. Oftewel: "zak eens wat vaker door"..... de knieën welteverstaan.

3. De presentatie

Hoe ziet het eindproduct eruit? Een foto kan mooier, beter of slechter worden, afhankelijk van de wijze waarop hij uiteindelijk gepresenteerd wordt.
Past de lijst bij de foto, is de passe-partout goed gekozen, is het netjes ingelijst, stofvrij enzovoort.....wederom een scala aan mogelijkheden die de foto beïnvloeden.
Een foto kan beoordeelt worden op deze 3 aspecten, maar er is nog een ander aspect wat meespeelt; wat beoogt de fotograaf?
Aan een portretfoto worden andere eisen gesteld dan aan een foto voor in de krant. Wil je iets feitelijk weergeven of wil je emoties oproepen?

Bij elke foto die je maakt moet je je afvragen:

- wat fotografeer ik
- waarom/met welk doel
- en onder welke omstandigheden

Al deze factoren zijn bepalend voor het uiteindelijke resultaat. Alweer een tip van Erwin: je kunt registreren of regisseren. Te vaak neemt de fotograaf de omstandigheden voor lief, neemt hij/zij genoegen met "goed" terwijl het "beter" kan. Aldus:

- neem de tijd voor een foto
- geef (zo mogelijk) instructies
- raak bekend met je onderwerp

"Geen kritischer criticus dan de criticus zelf?" (Het zou een Latijnse spreuk kunnen zijn).

Wordt vervolgd.

Foto ELLY MOL

KABOUTERS ZOEKEN, een speld in een hooiberg door Edwin Visser.

Maandag "wasdag", dinsdag "SOPdag". (Woensdag "gehaktdag?")
Ons doel: paddestoelen fotograferen; dood of levend, eetbaar of niet, met of zonder kabouter (wel scherpstellen op de ogen), het maakt niet uit!

Wat ons het eerste opvalt is dat het vandaag, na een periode van zo'n 6 weken droogte, regent! Maar daarom niet getreurd. Onvervaard verzamelen we bij Elly thuis. Na uitgebreid besnuffeld te zijn door de honden van Elly en onder het genot van een kop koffie, besluiten we om kwart over tien op stap te gaan.

We beginnen onze (zoals later blijkt vruchteloze) zoektocht naar paddestoelen langs de Griftdijk. Uitgebloeid, platgereden of platgestampt; er groeit hier niets wat onze bijzondere aandacht verdient.
Wel worden we op onze speurtocht naar paddestoelen nauwlettend in de gaten gehouden door een kudde koeien in het aangrenzende weiland.

Foto ELLY MOL

Foto's ELLY MOL

Foto MAARTJE ROOKE

De enige die hier voordeel aan heeft is Maartje, want zij gaat de winnende foto inleveren voor onze wedstrijd, met als thema dieren! En haar dier is: een koe! Elly trekt zich niets aan van Maartje's alleenrecht op koeien en fotografeert dapper mee. Victor en ik doen ons best om de koeien aan het schrikken te maken, om zo de perfecte actiefoto te verkrijgen, maar de koeien zijn niet onder de indruk van onze inspanningen.

Vervolgens verdwijnen we gevieren in "den Treek". Hier wordt onze moeite beloond. Na 39 minuten lopen vinden we een "nieuwbouwwijk" aan paddestoelen; 8 appartementen naast elkaar en wel 4 verdiepingen hoog! We gaan aan de slag na de picknickmand van Maartje geplunderd te hebben.

Leerzaam zijn alle ervaringen die worden uitgewisseld; hadden we nou wel of niet een statief mee moeten nemen, welke lens kun je het beste gebruiken en hoe verwissel je een rolletje als het regent? En, als je zo'n tijd door het bos loopt ga je je toch afvragen, "hadden we onze speurtocht naar paddestoelen nou eerder moeten plannen of niet?"

Wederom blijkt: fotografie vereist planning. Maar, aan de andere kant; een wel of niet goed "getimed" uitstapje; het was wel gezellig!

VERVOLG VAN.., WAT IS EEN GOEDE FOTO

door Edwin Visser,

een avond op 1 november 2001 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin Lam.

We gaan verder met waar we de vorige keer bij Erwin mee bezig zijn geweest, namelijk: ***wat is een goede foto!*** *Met dit verschil dat we het de vorige keer hebben gehad over de theorie, vanavond wordt deze theorie losgelaten op onze foto's.*
Volgens mij hebben alle aanwezigen foto's meegenomen en we zijn benieuwd naar de mening van elkaar, maar vooral naar die van Erwin. Op een ieders lippen brand de vraag: "is dit een goede foto?"
En het antwoord van Erwin is elke keer weer: ***"ja.....maar".*** *En bij dat* ***maar****, daar gaat het mis. Nou ja, mis.....Erwin benadert het positief; "de foto's zijn goed maar het kan (bijna) altijd beter".*

Een goede foto is scherp en goed belicht, getuigt van creativiteit en wordt tot in de puntjes verzorgd gepresenteerd. Hoewel wij allen trots zijn op onze resultaten blijkt al snel dat het allemaal beter kan; soms is een foto onderbelicht, dan weer overbelicht, heeft de één een (te) schitterend passe-partout, bij de ander schittert de foto juist door de afwezigheid hiervan, oftewel, er is altijd wat.

Een geluk bij een ongeluk; één foto is lichtelijk beschadigd. Beschadigingen die geen afbreuk aan de foto, maar wel aan de presentatie. En deze onachtzaamheid levert ons onverwacht een extra les op; Erwin belt naar boven en vraagt aan zijn vrouw Marja of ze "even" een workshop ***retoucheren*** *wil verzorgen. En ja, ze wil.*
Marja laat ons zien hoe je een mooie foto nog mooier kunt maken.
Retoucheren vereist geduld, ervaring en een goed oog waar het om gaat om het mengen van kleuren. Vlekjes worden weggewerkt en zelfs de weerkaatsing van het flitslicht in de ogen van de poes verdwijnt als sneeuw voor de zon. Het resultaat is verbluffend. Marja merkt wel op dat retoucheren eigenlijk alleen echt mooi is bij foto's die "mat" afgedrukt zijn, bij "glans" foto's zie je eerder dat ze bijgewerkt zijn. (Waarom laat ik ze nou altijd glanzend afdrukken?)

Na deze onderbreking gaan we verder met het bekijken van mooie foto's, die nog mooier zouden zijn als:

Je zorgt voor rechte lijnen in je foto. Een rechte lijn biedt houvast en zorgt ervoor dat de kijker op de juiste manier naar de foto kijkt; scheve lijnen verstoren de rust. Scheve lijnen kunnen voorkomen worden door je standpunt te veranderen of (zo nodig) door je foto zodanig in de passe-partout te plaatsen dat het toch recht lijkt.
*Natuurlijk mag je afwijken van deze regel, maar dan geldt wederom: **doe het extreem**; maak het dan zo scheef dat juist het scheve de aandacht trekt.*
Je zorgt voor een juiste belichting. Sommigen van ons laten het toestel de belichting regelen als we een foto maken ("oh, kun je dat ook zelf regelen dan?") Maar eigenlijk vraag je hiermee iets onmogelijks van je toestel. Lichtmeten kan eigenlijk alleen "ter plaatse" worden verricht, en niet vanuit het standpunt van je toestel. Het toestel doet verschillende metingen en kiest een gemiddelde waarde van het aanwezige licht. Maar deze waarde kan dus afwijken van de hoeveelheid licht ter plaatse. Dus soms moet je een foto "overbelichten" om een perfect resultaat te krijgen en soms "onderbelichten".

Maar gelukkig komen de meeste (moderne) toestellen je hierbij te hulp; op je toestel zit een knop die er voor zorgt dat je niet 1 foto van een onderwerp maakt, maar 3.
De eerste foto wordt dan gemaakt volgens de "standaardbelichting", de tweede foto wordt 1 stop "onderbelicht" en de derde 1 stop "overbelicht".
Achteraf kun je dan zelf bepalen wat het mooiste resultaat geeft.

BESTARIA "DE HEUVELRUG"

altijd een lekkere snack

Dorpsstraat 33, Woudenberg. Tel: 033-2862532.

Ook hierbij geldt: niet denken maar doen! (Maar dan moet je wel onthouden of opschrijven wat je gedaan hebt!) Wie zegt dat fotograferen eenvoudig is!
Je zorgt voor een juiste sluitertijd en diafragma.

***Een geweldige tip**; stel je wilt een actiefoto maken.*
Kies je positie en richt je camera op het punt waar je de foto wilt maken. Stel vervolgens je camera zo in dat je zelf het diafragma kunt bepalen terwijl de camera daar automatisch de juiste sluitertijd bij kiest. Kies voor het grootste diafragma (= kleinste getal). Je camera geeft nu aan wat de hoogst haalbare sluitertijd is vanuit dit standpunt. Goed hè!
*Je zorgt voor het aanleveren van **de perfecte foto**.*
Kijk kritisch naar de foto die je laat zien. Neem geen genoegen met "goed" terwijl het ook "beter" kan. Neem de tijd om een foto te maken, maar besteed net zoveel zorg aan het presenteren van het resultaat.

*En: **wees niet te snel tevreden!** Als ik één ding heb geleerd vanavond is het wel dat goede foto's zeldzaam zijn.*

EEN OPSTEKER VAN JEWELSTE EN VEEL TECHNIEK

door Edwin Visser

de avond van 22 november 2001 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin Lam.

Erwin laat ons een foto zien; het is een frontale opname van een koe, waarbij de neus van de koe enorm aanwezig op de voorgrond staat, terwijl de rest van haar lijf eigenlijk in het niet valt. Fototechnisch gezien misschien niet juist, maar wel leuk. Deze illustratie ter onderschrijving van het motto: "als je overdrijft, doe het dan goed". En dat is gelukt met deze foto.

Verder is Erwin benaderd door iemand van "CANON".
"CANON" doet onderzoek naar de perceptie van kleur. Zij vermoeden dat Europeanen kleuren anders waarnemen dan Aziaten of Amerikanen. Nu vragen zij aan fotografen in Nederland om mee te doen aan een test om na te gaan of dit inderdaad zo is. Waaronder Erwin dus. Erwin gaf zijn e-mail adres en zodoende kwam de dame van "CANON" bij de site van ***FLITS*** terecht. Zij stuurde Erwin een mail dat de fotografen van ***FLITS*** ook wel mee mochten doen, zij was zeer onder de indruk van de mooie foto's op de site en was verbaasd om van Erwin te horen dat het hier een amateur-fotoclub betreft.

EEN COMPLIMENT DAT WE IN ONZE ZAK KUNNEN STEKEN DUS!

Maar goed, de opzet is dat alleen professionals aan het onderzoek mee mogen doen, geen amateurs. Maar voor één van ons wilde zij wel een uitzondering maken, op voorwaarde dat de persoon 40 jaar of ouder is en licht gekleurde ogen heeft. Zodra we de leeftijdgrens hoorden was de keuze eigenlijk al gemaakt, maar de kleur van de ogen gaf de doorslag; Maartje gaat samen met Erwin naar Amstelveen om deel te nemen aan het onderzoek. Nog een leuke opsteker: Maartje heeft toegezegd dat zij de 75 gulden (ofwel 34 euro) die zij voor het meedoen aan het onderzoek krijgt in de clubkas stort! Een genereus gebaar, wat natuurlijk zeer gewaardeerd wordt.

Vervolgens laat Erwin ons de wisseltrofee zien, een van de meest begeerde prijzen in fotominnend Nederland. De trofee waar wij om gaan strijden! Ik weet zeker dat alle aanwezigen hun inzet zullen verdubbelen na het zien van deze prijs. Tevens vermeldt Erwin (voor de goede orde) dat elke deelnemer 3 foto's in mag zenden, maar slechts 1 prijs kan winnen; je kunt dus niet de eerste, tweede en derde prijs winnen (terwijl dat toch mijn streven was). Helaas.

Goed, over tot de orde van de dag.
Wat voor apparatuur is er, wat voor apparatuur gebruik je? Je hebt "vlakfilms" en "rolfilms". Ter informatie; als je het over "films" hebt, dan gaat het dus om de grootte van het negatief en niet om de grootte van de foto.

<u>Enkele gegevens</u>:
Vlakfilms zijn er in diverse soorten en maten;

- 40 x 50 cm, wordt bijvoorbeeld gebruikt voor de "MICHELIN" bandenkalender.

Foto EDWIN VISSER

- 13 x 18 cm, is al iets gangbaarder; wordt voornamelijk gebruikt voor technische camera's. Opvallend hierbij is dat het objectief en de film "los van elkaar" in te stellen zijn.
- 20 x 25 of 9 x 13 cm, zijn varianten op bovenstaande.

Dit soort films geeft kwalitatief een zeer goede weergave, maar is erg arbeidsintensief omdat je maar 1 opname tegelijk kunt maken.

Ook rolfilms zijn er in diverse maten;

- 6 x 9 cm, 6 opnamen op 1 film
- 6 x 7 cm, 8 opnamen op 1 film
- 6 x 6 cm, 12 opnamen op 1 film
- 4 x 6 cm, 16 opnamen op 1 film

Dit alles zit op een 120 mm spoel (= niet zo gangbaar)

Tegenwoordig wordt er meestal gewerkt met een "kleinbeeld-rolfilm".
Kleinbeeld-rolfilms zijn;

- 24 x 36 mm, = een gangbaar formaat
- APS, = een gangbaar formaat
- Pocketfilm, = een gangbaar formaat

"MINOX" en "MINOLTA" produceren ook nog de 16 mm film, maar deze wordt eigenlijk alleen gebruikt door James Bond, met camera's ter grootte van een aansteker. Niet echt iets voor ons dus.

Een foto wordt afgedrukt aan de hand van het negatief. Dus: hoe beter het negatief, hoe beter de foto. Fotografen werken veel met camera's waar een 6 x 6 negatief in kan (bijvoorbeeld "BRONICA"); een groter negatief, dus meer details. Kijkend naar negatieven spreken we van het "oplossend" of het "scheidend" vermogen. We denken bij een negatief niet in "pixels", maar in "lijnen".
Per mm komen er 100 lijnen voor, 50 witte en 50 zwarte. Een kleinbeeldfilm van 24 x 36 mm heeft dus 2400 verticale en 3600 horizontale lijnen, een rolfilm van 6 x 6 cm heeft dus 6000 horizontale en 6000 verticale lijnen.
Het resultaat moge duidelijk zijn; hoe meer lijnen, hoe meer detail. Goed; hoe groter je negatief, hoe scherper/detaillistischer je foto dus is.

Hierna gaan we het hebben over "brandpuntwerking"; iedere lens projecteert een (rond) plaatje op de achterwand van je fototoestel waar een (vierkant) negatief in zit. En als je het hebt over "brandpunten", dan kom je automatisch op "scherptediepte".
De "scherptediepte" is dat deel van je foto wat scherp is. Dit kun je zelf bepalen, met behulp van je diafragma.

Hoe kleiner je diafragma (= groot getal), hoe meer scherptediepte je krijgt. Maar om een foto te kunnen maken heb je ook licht nodig. En de hoeveelheid licht bepaal je met je sluitertijd.
Diafragma en sluitertijd zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Samen bepalen zij hoeveel licht er op je film valt en dat is wat je terugziet; met behulp van je diafragma bepaal je de grootte van je lensopening (dus: hoeveel licht er op je film valt) en met je sluitertijd bepaal je hoe lang er licht op je film valt.

Het één kan niet zonder het ander. (zie schema)

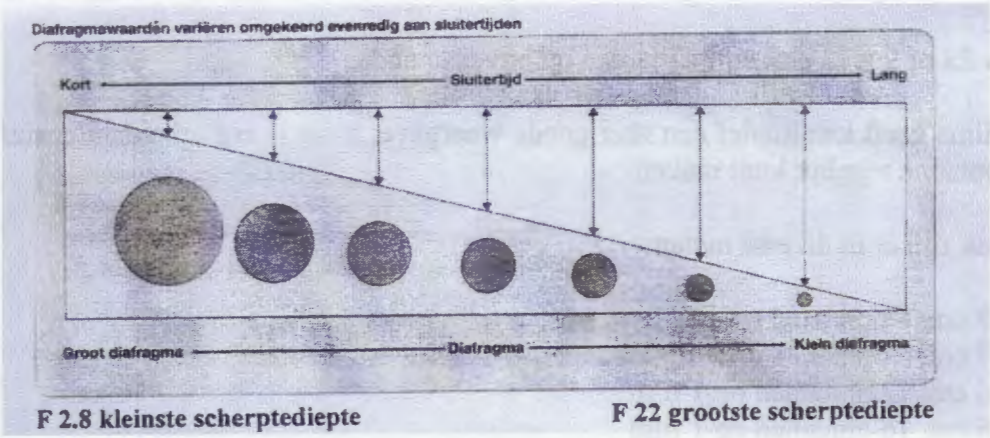

Alle moderne toestellen beschikken over 1 geweldige knop; "DE AUTOMAAT". Maar deze automaat bepaald alles zelf; afstand (scherpstellen), diafragma en sluitertijd. Het toestel stelt zelf scherp en drukt af. Maar geeft de foto ook weer wat jij wilt? Niet altijd! En daarom is het belangrijk dat je zelf leert kiezen welk diafragma je gebruikt en welke sluitertijd.
Dus: zet je camera eens op "MANUAL" (= handmatig) en experimenteer er eens mee. Daar wij allen met een verschillende camera werken geeft Erwin een ieder van ons persoonlijk instructies over het juiste gebruik hiervan.

Foto ELLY MOL

Tot slot: onze volgende bijeenkomst is in februari. Persoonlijk vind ik dat dit veel te lang duurt en nadat ik dit aangegeven heb geven de overige aanwezigen ook aan dat dit nog wel erg ver weg is. Bij elkaar komen is niet alleen leerzaam, maar ook gezellig!
Erwin geeft aan bereid te zijn om eerder bij elkaar te komen en wel op de vierde donderdag van januari.

GEWELDIG!!!!!

Aldus wordt besloten en hiermee wordt de avond afgerond.

OOGVERBLINDEND

Een **NIEUW THEMA** om ons op stuk te bijten. Niet eenvoudig maar een geweldige uitdaging om vooral al onze creativiteit uit de kast te trekken.

Alle onderwerpen zijn toegestaan, bloemen en planten, kerken, huizen en gebouwen, fietsen, auto's en treinen……

Wat je ook maar bedenkt, alles is goed, als het maar **OOGVERBLINDEND** is.
Bij mij speelt dit thema al bijna dagelijks in en tussen de grijze cellen, want hoe……
Maar ik wéét dat er een moment komt dat de ideeën gaan ontstaan en concreet aan de slag kan. Eenvoudig zal het niet worden, maar dat het ons zal lukken weet ik zeker. Kijk in het seizoenprogramma voor de inleverdatum en de uiteindelijke datum van de uitslag. Succes ermee! Elly

OOGVERBLINDEND

SOPPEN OP DE MARKT en een droog station.

Oeps, ik keek 'smorgens naar buiten en vond het nogal grauw aan de lucht en was benieuwd wat het voor weer ging worden. Weer of geen weer, we gingen SOPPEN op de markt in Amersfoort.
Tegen enen verzamelden we bij Erwin in de zaak waar Maartje nog een filmpje kocht, Edwin met zijn statief over de schouder liep alsof het een jachtgeweer was, Victor alvast met z'n droge humor begon, Ton volgens mij wat ongeduldig begon te worden want hij wilde weg en ik deed ook nog even iets maar wat dat was wil me nu niet meer te binnen schieten.
Erwin maande ons en we gingen, spullen achter in de bus en met gezwinde spoed bracht Erwin ons naar het centrum van Amersfoort dicht bij de markt.

Met de camera verborgen onder de jassen beschermend tegen de miezerige regendruppeltjes was er eerst tijd voor een kop koffie, en toen de markt op.
De miezer werd regen maar we schoten onze plaatjes. Soms werden we door kooplui toegeroepen dat ze al op de plaat gezet waren door anderen. En als we onder zeildoek even stonden te schuilen of een film wilden verwisselen werden we aangezien als een serieuze klant die met een pondje vis of een bosje bloemen nog iets fleurigs van het weekend wilde maken.

Foto ELLY MOL

Foto MAARTJE ROOKE

Foto EDWIN VISSER

Foto MAARTJE ROOKE

Foto MIRIAM HUISMAN

De SOP werd soppen, kletsnat dronken we na een uurtje markt een opwarmertje bij Lobbes. Wat nu, want hiermee doorgaan had niet veel zin en in de kroeg blijven hangen tot we zouden gaan eten had ook niet onze voorkeur. We besloten naar het station te gaan, want regen of niet daar konden we droog toch wat platen schieten.

In de stationshal en later op een perron werd met een patatje de inwendige mens verzorgt waarbij ondertussen onze ogen van alles aftuurden naar interessante objecten zoals aankomende en vertrekkende treinen, haastende mensen, rails, wissels en rode en groene lichten. Ik miste m'n statief want die had ik voor de markt niet meegenomen dus bood een prullenbak stabiliteit maar of dit afdoende is geweest moet nog blijken, ik vrees met grote vrezen... Treinen kwamen en gingen, mensen kwamen en gingen, wij kwamen en gingen met naar ik vermoed veel bewegende beelden. Nou kan daar best een mooie plaat tussen zitten, ik ben benieuwd naar de "bewegende beweging".

We dronken, ik meen bij Vizotski, een drankje en kletsten heel wat af voornamelijk over fotografie en natuurlijk over deze SOP. Deze SOP werd letterlijk soppen, nou was dat op zich niet erg maar we leerden hier wel van dat we bij een volgende SOP waarbij de weersomstandigheden van invloed kunnen zijn op het eindresultaat, vooraf een redelijk alternatief in petto hebben of die weersomstandigheden voor lief nemen maar dan aangepast materiaal en zo meenemen. Denk dan aan een paraplu, een plastic zak en een droogdoekje.

Erwin (l) en Edwin
" FRIENDS FOR LIFE"

Foto Maartje ROOKE

Tegen zessen "haasten" we ons naar "Meneer Pastoor" waar een tafel gereserveerd was voor een etentje. Al snel kwamen de anderen binnen, allemaal benieuwd hoe wij gesopt hadden. Vragen aan elkaar vlogen over de tafel en in deze bonte kakofonie van stemmen aten en dronken we tot we tegen tienen afscheid van elkaar namen.
Voldaan keerden we huiswaarts en daar kon zelfs de parkeerwachter, met z'n bon niets aan veranderen. Elly.

FOTOGRAFEREN IS EEN KUNST

door Edwin Visser,

een avond op 24 januari 2002 bij Foto van der Breggen
verzorgt door Erwin Lam.

Foto's bekijken en beoordelen die we tijdens onze SOP (zie pagina 26) hebben gemaakt.
Een goede of een slechte foto, het maakt niet uit, het levert in ieder geval stof op tot discussie en uitleg. Met een waar engelengeduld blijft Erwin ons bevragen: "wat heb je hier gedaan?" (geen idee), "wat heb je beoogt?" (iets heel anders) en "waar ging het mis?" (tja, als ik dat wist!)

Opnieuw komen we uit op: wees kritisch als je een foto maakt; wat wil ik er nou op hebben en hoe komt dat het beste naar voren. Erwin laat zien dat er soms veel te veel op een foto staat, terwijl het je te doen is om een detail. Zoom dan in op dat detail en laat dat tot zijn recht komen in plaats van het verloren te laten gaan in het grote geheel. Natuurlijk kun je één en ander corrigeren door gebruik te maken van een passe-partout, maar wanneer deze ¾ van je foto bedekt kun je je afvragen of je hem niet beter anders had kunnen nemen.

Verder staan we wederom uitgebreid stil bij belichting.
Zwarte vlekken, lichte vlekken en zoveel uitleg dat het voor mij bijna 1 grijs gebied wordt. Maar ook hier weet Erwin raad op: kies je onderwerp en meet daar het licht. Jij kunt dit niet, maar je camera kan het wel (wel even de gebruiksaanwijzing lezen). Of maak gebruik van een losse lichtmeter.

Op de automatische piloot van je toestel kun je niet altijd blind varen, deze kiest uiteindelijk een gemiddelde van het licht dat hij nodig denkt te hebben voor de foto en dat levert niet (altijd) het resultaat op dat jij beoogt.

Wil je iets donkers (bijvoorbeeld een zwart dier) fotograferen met veel zonlicht, bepaal dan je belichting op grond van het donkere, wil je iets lichts (bijvoorbeeld een lamp) fotograferen, bepaal dan daar je lichtsterkte, en niet in de omgeving van de lamp.

Denk ik eindelijk te kunnen gaan genieten van mijn eerste, volautomatische, camera, krijg ik te horen dat ik het eigenlijk allemaal zelf moet doen. Niks automatisch diafragma, geen automatische sluitertijd. Wil ik veel of weinig scherptediepte, oftewel, kies zelf je diafragma.

Nou vooruit, je camera kan dan de sluitertijd bepalen. Maar komt dit overeen met je onderwerp; staat het stil of beweegt het, oftewel, eigenlijk moet je ook zelf de sluitertijd bepalen. En waar staat de zon? Zelfs hier kun je een keuze maken; je kunt de foto gewoon nemen maar nog beter is het om te wachten tot hij de juiste stand heeft bereikt.

En dan moet je er ook nog voor zorgen dat wat scherp moet zijn, scherp is. Gelukkig blijkt Erwin een onuitputtelijke bron van tips en adviezen, welke hij aan de hand van de meegebrachte foto's aan ons geeft.

FOTOGRAFEREN IS EEN KUNST!, en ik versta hem nog niet.

BOEKENTIPS voor nieuwsgierigen
en ieder ander die het leuk vindt om in fotoboeken te lezen.

Altijd is het leuk om in fotoboeken te neuzen en te snuffelen, hoe oud de boeken ook zijn, de aspecten van de fotografie blijken in niets veranderd. Nog maar kort geleden heb ik van Erwin wat oude boeken mogen lenen. Prachtig!
Geen boeken om eens mee te nemen op locatie als je bijvoorbeeld iets na wilt kijken, daar zijn ze te mooi en te zwaar voor. Daar zijn wel andere boeken voor te vinden, handige hebbedingetjes, makkelijk in je fototas te stoppen en is daarmee dus een "opzoekboekje" bij de hand. Tijdens sommige ***FLITS***avonden heb ik het wel eens verteld en in de nieuws***FLITSEN*** zijn deze boeken ook geplaatst in de boekenrubriek. In deze extra editie zet ik ze nog eens op een rijtje.

Allereerst de BASISboeken Fotografie van Mich Buschman.

Mich is technisch redacteur bij het maandblad FOCUS. Naast vele tests publiceert hij meer en meer artikelen met fotografisch didactische inhoud. Deze resulteerden in een reeks van inmiddels 5 BASISboeken:

- Basisboek Portretfotografie	ISBN 90-72216-75-X	€ 17,92
- Basisboek Flitstechniek	ISBN 90-72216-82-2	€ 17,92
- Basisboek Zwart-wit Fotografie	ISBN 90-72216-74-1	€ 13,39
- Basisboek Licht Meten	ISBN 90-72216-59-8	€ 13,39
- Basisboek Fotografie Buiten	ISBN 90-72216-78-4	€ 17,92

De serie FOCUS OP FOTOGRAFIE van verschillende schrijvers.

In deze serie zijn al heel wat boeken verschenen. Het gaat te ver om ze allemaal op te sommen, dus zal ik er 6 noemen die ik zelf heb.
De boeken bieden de lezers uitgebreide informatie over een bijzondere manier van fotograferen. Beschrijvingen van de totstandkoming van rond de honderd foto's. Licht op de juiste manier gebruiken, een geschikte camera en uitrusting kiezen en tot slot foto's zodanig presenteren dat ze goed tot hun recht komen.

- Fotograferen bij weinig licht	Dave Daye	ISBN 90-5764-120-8
- Zwart-wit fotografie	Michael Busselle	ISBN 90-5764-063-5
- Meer over zwart-wit fotografie	Terry Hope	ISBN 90-5764-155-0
- Stillevens en close-ups	Michael Busselle	ISBN 90-5764-096-1
- Landschapsfotografie	Michael Busselle	ISBN 90-5764-062-7
- Mensen en portretten	Michael Busselle	ISBN 90-5764-097-X

Deze boeken zijn te koop voor ongeveer € 9,=. Maar in de "witte boekenwinkels" kan je soms geluk hebben en zijn ze wat goedkoper. Ook bij "de Slechte" liggen wel eens exemplaren uit deze serie.

Tot slot nog een boek van de schrijver Lee Frost.

- Praktisch Handboek Fotografie	ISBN 90-438-0324-3	± € 9,=

Dit handboek fotografie is vooral een praktisch boek, dat de nadruk legt op het creatieve aspect van fotografie. Aan de hand van 200 inspirerende foto's en een 70-tal technieken leer je een persoonlijke stempel te drukken op je opnames.
Dit boek is bedoeld voor iedereen die de geheimen van fotografie wil leren kennen en maakt zowel van de beginner als van de vergevorderde enthousiasteling een betere fotograaf.

Lekker neuzen en snuffelen! Elly.

SPIEGELTJE, SPIEGELTJE IN HET DONKER
door Edwin Visser,
een avond op 28 februari 2002 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin Lam.

Nog voor de avond van start gaat krijgen een aantal van ons thuis een telefoontje: of we vanavond de auto mee kunnen nemen. Nou, dat kan en vanavond zal precies uitgelegd worden wat de bedoeling is.

Wanneer we arriveren zijn Erwin en Marnix al druk doende met allerlei voorbereidingen.
Erwin wordt door ons regelmatig bestookt met allerlei vragen; hoe doe je dit, hoe doe je dat, hoe meet je dan het licht, hoe bepaal je het diafragma, enzovoort. Daarom stelt hij voor dat wij vanavond meekijken terwijl hij aan het werk is, dan kunnen we zien wat hij doet.
En ondertussen toch nog al onze vragen beantwoorden.

Het volgende is het geval; Erwin heeft een opdracht gekregen van een reclamebureau. De opdracht is beknopt. Er moeten 5 spiegels gefotografeerd worden, Erwin mag zelf weten wat voor spiegels. Er mogen mensen op staan, maar deze mogen niet herkenbaar zijn. Tja, met zo'n opdracht kun je alle kanten op.

Erwin en Marnix hebben zitten brainstormen wat voor spiegels ze willen fotograferen en hebben al 4 spiegels op de gevoelige plaat vastgelegd, een passpiegel, een spiegel in een huiskamer, een spiegel in een supermarkt boven de kassa en een badkamerspiegel. Voor deze laatst foto heeft Erwin, half naakt, model gestaan. Je moet wat voor je vak over hebben.
Als laatste hebben ze bedacht een autospiegel, de binnenspiegel om precies te zijn, bij nacht.
De bedoeling is dat er iemand op de bestuurdersplaats gaat zitten en in de spiegel kijkt. De foto wordt gemaakt vanaf de achterbank, je mag alleen de ogen zien.
Verder wordt er met behulp van lampen de illusie gecreëerd dat de foto is genomen in een grote stad met neonverlichting rondom, in plaats van in het neonloze dorp Woudenberg.

En, om het geheel af te maken, moeten er op het moment dat de foto genomen wordt 2 auto's langsrijden, 1 tegemoetkomend en 1 passerend.
Met de juiste sluitertijd moeten de achterlichten van de ene auto rode strepen op de foto geven, terwijl de voorlichten van de andere auto voor witte lichtstrepen zorgen.

Je kunt jezelf eenvoudiger dingen tot doel stellen! Maar het is wel een uitdaging natuurlijk.
Maartje wordt gekozen tot model; zij heeft de mooiste ogen van het gezelschap. De bofferd! Naast het compliment dat zij hiermee krijgt, verovert ze ook het voorrecht dat zij lekker warm in de auto mag zitten, terwijl wij buiten op "de set" gewoon bloot staan aan alle winterse elementen; wind en kou.

Als het een SOP was geweest dan had het vast ook nog geregend. Maar dat mag de pret niet drukken. Miriam kijkt toe hoe Sharon het licht tempert, door voor de koplampen van Marnix zijn auto te gaan staan, Victor en Elly scheuren op aanwijzingen van Erwin op het juiste moment voorbij, ik hou het overige verkeer op een afstand om vervelende botsingen te voorkomen en Marnix maakt de foto.

Bijna twee uur lang zijn we bezig voor het gewenste resultaat bereikt is. Maar al met al een leuke en leerzame avond, waarbij we veel bekijks trekken van toevallige voorbijgangers: actie in Woudenberg!!!
Later hoorde ik van Erwin dat het reclamebureau de foto's goed vond. Leuk!

Foto ERWIN LAM

MET DE VAKANTIE VOOR DE DEUR

Geen avonden om naar uit te kijken. Geen Erwin, geen Camp, geen.....
Weet je wat je "moet", gewoon lekker doorgaan met fotograferen en straks na de vakantie prachtige platen op de ***FLITS***ezel zetten, of gewoon op tafel leggen natuurlijk.
Wil je wat tips voor het fotograferen tijdens je vakantie? Nee! Je krijgt ze toch.

- Beperk het aantal camera's tot maximaal twee en kies voor een systeem dat onderling verwisselbaar is.
- Laat motordrives e.d. thuis, dat spaart gewicht en vooral batterijen.
- Neem voldoende batterijen mee, in sommige landen of gebieden zijn deze moeilijk te krijgen of erg duur.
- Kies voor twee soorten films waarmee je alle lichtsituaties de baas kunt. Een ISO 200 en ISO 800. Hoewel je met een ISO 400 ook goed uit de voeten kunt. En.....neem voldoende films mee.
- Neem geen enkel risico en doe je films altijd in je handbagage, vooral als je niet zeker bent van de deugdelijkheid van de röntgenapparatuur.
- Plaats voor een klein (tafel)statiefje is er altijd, neem mee. En voor mij is het "touwstatief" in ieder geval onmisbaar.
- Vergeet geen blaaskwastje of lensdoekje mee te nemen. Zelf stoffer ik veel met een grote make-up kwast.
- Een goede kwaliteit lederen zeem is erg handig in vochtige situaties, zoals in de tropen en na een regenbui. Een prima manier om je camera van water te ontdoen.
- Doe voor de afwisseling de vakantie eens in zwart-wit. Het gebruik van de ISO 400 zwart-wit film met een rood- of oranjefilter en een invulflits zorgen voor mooie exotische beelden.
- Voor een strandvakantie zijn waterdichte compactcamera's erg leuk. Deze camera's zijn tot een paar meter diepte waterdicht. Leuk in het zwembad en bij het snorkelen. Wel even afspoelen na een duik in het zoute water.
- Voor de sportieveling is een fotorugtas erg handig. Draagt makkelijk tijdens (lange) wandelingen en in berggebieden. Handen en armen vrij voor de wandelaar, maar ook voor klim- en klauterpartijen in de bergen.
- Let op de waterdichtheid van je fototas. Ben je er niet helemaal zeker van, stop je spullen dan eerst in een pedaalemmerzak. Neem er een paar mee, weegt niets en neemt geen ruimte in.
- Stof en zand, een grotere vijand bestaat er niet na vocht. Ook hier biedt de pedaalemmerzak zeker uitkomst.
- Zinvolle filters zijn de eerder genoemde rood- en oranjefilter bij zwart-wit. Maar ook de polarisatiefilter is zinvol. En.....de zonnekap, gebruik deze altijd.

Gebruik de zelfontspanner eens, dan sta je zelf óók op de foto.

TOT SLOT NOG 1 TIP.

VERGEET VOORAL NIET VAKANTIE TE HOUDEN. Elly.

TOP 1 TOYS
nummer één in speelgoed
Top 1 Toys Janneke
Voorstraat 8
3931 HD Woudenberg
Tel. 033 2860727

Foto MAARTJE ROOKE

J VAN DEN POL
BROOD- EN BANKETBAKKERIJ
het adres voor verse lekkernijen
tijdens het winkelen voor uw gemak koffie met gebak
Voorstraat 27 - 3931 HB Woudenberg - Tel (033) 286 13 52

NOG MEER DIAFRAGMA EN SLUITERTIJD

door Edwin Visser,

de avond van 28 maart 2002 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin Lam.

*Vanavond gaan we ons, op veler verzoek, wederom bezighouden met sluitertijd en diafragma. Met de **sluitertijd** bepaal je hoeveel licht er op je film valt. Met het **diafragma** bepaal je de grootte van je lensopening. En samen bepalen ze hoe je foto er uiteindelijk uit komt te zien. Ik zal proberen om dit schematisch weer te geven:*

Sluitertijd	***Hoeveelheid licht die op je film valt***	***Openingstijd***
1 / 1000		*kort*
1 / 500	*2 keer zo veel als bij 1 / 1000*	
1 / 250	*2 keer zo veel als bij 1 / 500*	
1 / 125	*2 keer zo veel als bij 1 / 250*	
1 / 60	*2 keer zo veel als bij 1 / 125*	
1 / 30	*2 keer zo veel als bij 1 / 60*	
1 / 15	*2 keer zo veel als bij 1 / 30*	*lang*

Diafragma	***Hoeveelheid licht die op je film valt***	***Openingsgrootte***
22		*kleine opening*
16	*2 keer zo veel licht als bij 22*	
11	*2 keer zo veel licht als bij 16*	
8	*2 keer zo veel licht als bij 11*	
5,6	*2 keer zo veel licht als bij 8*	
4	*2 keer zo veel licht als bij 5,6*	
2,8	*2 keer zo veel licht als bij 4*	*grote opening*

*Maar goed, zoals gezegd bepalen de sluitertijd en het diafragma **samen** hoe je foto er uit komt te zien; ze staan in een bepaalde verhouding tot elkaar. Bij voorbeeld:*

Sluitertijd	***Diafragma***
1 / 1000	*2,8*
1 / 500	*4*
1 / 250	*5,6*
1 / 125	*8*
1 / 60	*11*
1 / 30	*16*
1 / 15	*22*

De hoeveelheid licht die er in bovenstaande combinaties op je film valt is in alle gevallen gelijk; een sluitertijd van 1 / 500 met een diafragma van 4 geeft net zo veel licht op je film als een sluitertijd van 1 / 15 met een diafragma van 22. Waarom dan zoveel verschillende sluitertijden en diafragma's, als ze toch allemaal evenveel licht doorlaten? Omdat sluitertijd en diafragma meer doen dan alleen maar je film belichten.

Scherptediepte
Scherptediepte is het gebied dat scherp lijkt op je foto. "Lijkt" omdat alleen het onderwerp waar je op scherp hebt gesteld echt scherp is. Maar de grootte van dit "scherpe" gebied kun je beïnvloeden met je diafragma.
Wil je alleen het hoofdonderwerp scherp hebben, dan kies je voor een groot diafragma. Wil je zo veel mogelijk voor- en achtergrond ook scherp hebben, dan kies je voor een klein diafragma.
Misleidend hierbij is dat een "groot diafragma" wordt aangegeven met een laag getal (bijvoorbeeld 2,8), terwijl een klein diafragma wordt aangeduid met een hoog getal (bijvoorbeeld 22).

Snelheid
De snelheid van je onderwerp is van invloed op je sluitertijd keuze. Staat je onderwerp stil, dan heb je geen snelle sluitertijd nodig om het vast te leggen, raast het echter voorbij dan is een snelle sluitertijd noodzakelijk om het toch nog op de foto te kunnen zetten.

Als je een foto gaat maken moet je dus eerst bedenken:
- *of je een snelle of een langzame sluitertijd nodig hebt*
- *of je veel of weinig scherptediepte wilt*
- *of er voldoende licht is om bovenstaande te realiseren*

Met bovenstaande in je achterhoofd heb je aan je automatische camera dus niets!
Je camera berekent alleen maar de optimale lichtval op je film en maakt hiervoor zelf een keuze in sluitertijd en diafragma. Maar houdt dus geen rekening met de snelheid van het onderwerp of de scherptediepte. Dat moet je zelf doen. Dit kan op 3 manieren:
1. ***Met de automatische sluitertijd voorkeuze**; je kunt zelf je diafragma bepalen (en daarmee dus de scherptediepte) en de camera kiest hier zelf een passende sluitertijd bij.*
2. ***Met de automatische diafragma voorkeuze**; je kunt zelf je sluitertijd bepalen (afhankelijk van de snelheid van je onderwerp) en de camera kiest zelf het bijpassende diafragma.*
   In beide gevallen zal de camera er voor zorgen dat er genoeg licht op je film valt.
3. *De camera op "**manuel**" zetten en zowel sluitertijd als diafragma zelf bepalen.*
   En dan is het dus de vraag of jij er voor zorgt dat er voldoende licht op je film valt.

Hoe je het ook went of keert, voor het maken van een foto heb je licht nodig. Je kunt gebruik maken van zonlicht, omgevingslicht (bijvoorbeeld lampen) of flitslicht. Maar niet elke film is het zelfde, niet elke film heeft dezelfde hoeveelheid licht nodig voor het maken van een foto. Dit heet "filmgevoeligheid" en die wordt uitgedrukt in "ASA".
Ook dit is schematisch weer te geven:

Filmgevoeligheid	***Hoeveelheid licht die je nodig hebt***
100 ASA	
200 ASA	*2 keer zo weinig licht nodig als bij 100 ASA*
400 ASA	*2 keer zo weinig licht nodig als bij 200 ASA*
800 ASA	*2 keer zo weinig licht nodig als bij 400 ASA*
1600 ASA	*2 keer zo weinig licht nodig als bij 800 ASA*

Dus: hoe gevoeliger de film, hoe minder licht je nodig hebt om een foto te kunnen maken.
En dat is soms best handig, bijvoorbeeld als je niet wilt of mag flitsen, of als je een nachtopname wilt maken.

De filmgevoeligheid is natuurlijk van invloed op de sluitertijd en het diafragma dat je wilt / kunt gebruiken. Met behulp van het onderstaande schema wil ik laten zien wat de filmgevoeligheid doet met je diafragma, als je de sluitertijd onveranderd laat:

Sluitertijd	*Filmgevoeligheid*	*Diafragma*
125	*100 ASA*	*8*
125	*200 ASA*	*11*
125	*400 ASA*	*16*
125	*800 ASA*	*22*
125	*1600 ASA*	*32*
125	*3200 ASA*	*64*

De meeste mensen gebruiken films van 400 ASA, maar dat is natuurlijk heel persoonlijk.

Een avond vol schema's en cijfers wordt afgesloten met een ***opdracht****.*

1. *Kies een onderwerp waar diepte in zit, dat wil zeggen dat je zorgt voor een object wat dichtbij is, één in het midden en één ver weg.*
2. *Stel scherp op het midden.*
3. *Meet de belichting (bijvoorbeeld 125 / 8)*
4. *Zet je camera op "manuel" (=handmatig instellen).*
5. *Maak nu een reeks foto's, waarbij je de sluiter elke keer 1 stop dicht draait en het diafragma 1 stop open. Begin bij 2,8 en eindig bij 22.*
6. *Tot slot; gebruik voor deze opdracht geen groothoeklens, gebruik bij voorkeur een 80-mm-lens.*

Om deze opdracht te kunnen verwezenlijken krijgen we van Erwin allemaal een filmrolletje. Aardig hé. En dan nu: ***aan de slag****. De volgende keer dat we bij Erwin bij elkaar komen is het de bedoeling dat we elkaar onze foto's laten zien en het resultaat zullen bespreken. Succes!*

Foto ELLY MOL

DOE EENS WAT ANDERS

Er zijn mensen die wel eens wat anders doen, die verzamelen bijvoorbeeld de meest gekke dingen of zijn bezeten van zweefvliegen.
Ik ken iemand die met zijn fototoestel, in mijn ogen rare, onderwerpen fotografeert; zoals hondendrollen of putdeksels. Je zou er zo gauw zelf niet aan denken, Maar om je nou wat suggesties aan de hand te doen hoort in deze extra editie natuurlijk ook het lijstje opgenomen te worden waar uit we tot nu toe onze wedstrijdonderwerpen hebben gekozen. Misschien wordt je geprikkeld om je te gaan richten op een bepaald onderwerp om daar eens een geweldige serie van te maken.....al zijn het hondendrollen!

sporen bij nacht
oldtimers
muziek
kunst
architectuur
macro-opnamen
groente/fruit/tuinafval
zwerfafval
(a)symmetrie
binnenopnamen
oudheid
table-top
kermis
kleur
sport en ontspanning
transport en vervoer

snelheid
gevelversiering
hout
lijnen en vormen
uithangborden
vader en zoon/kind
boerderijen
onderste boven
doorkijkjes
bloemen/planten
weerspiegelingen
bewogen beweging
natuur
schaduw
nattigheid
enz.....

stilleven
vogels (echte/vreemde)
ouderdom
moeder en dochter/kind
buitenleven
laag bij de grond
avond/nachtfotografie
weersgesteldheid
abstract
oogverblindend
communicatie
dieren
mens en machine
windkracht
water
...enz...
...enz...

in/op/onder water
tegenlicht
actie/beweging
liefde voor muziek
de grens
horizon
ramen/deuren/gevels
lijnen in landschap
oneindigheid
feest
verloedering/verval
mensen hobby
nietigheid
portretten
in de lucht
.....enz..
.....enz....
.....enz.....

Deze lijst kan natuurlijk oneindig aangevuld worden met alle denkbare en ondenkbare onderwerpen, ik zou zeggen ....."doe maar een duit in het zakje".....het is tot nu toe in ieder geval de lijst waaruit we onze wedstrijdonderwerpen gekozen hebben.
Overigens..., heb je een "leuk" idee over de manier waarop we ons wedstrijdonderwerp kiezen?...laat dit even weten!

Enne.....zit of surf je wel eens op het web!
Dan bedoel ik natuurlijk de www.'s ..... en de http's://..... Ga dan ook eens naar fotosites, bijvoorbeeld naar de site van:
Geurt Besselink, natuurfotograaf, ...natuurfotogeurt.nl.
Edwin Giesbers, natuurfotograaf, ...home.hetnet.nl/ kikker3/

En wil je iets meer weten over opleidingen, cursussen, thema-avonden en fotoreizen doe dan eens een surfje naar de site van de fotoacademie Fotogram in Amsterdam, ...fotoacademie.nl
Of doe een fotoworkshop op een zeilschip: ... hetschepen.net pagina:dagtochten

Ben je wat geïnspireerd geworden? Ben benieuwd! Elly.

WAT EEN WEDSTRIJD

Een jaar lang zijn we bezig geweest met de DIEREN, want dat was het thema waar we ons mee bezig zouden houden tot het de neus uitkwam. Het hele jaar door nam iedereen foto's mee onder het motto "kijk eens hoe deze er uit ziet, en deze, en deze, en…..". Adviezen, tips, commentaren en zelfs de keuze van de uitsnede en kleuren(combinatie) keuze van de passe-partouts kwamen aan de orde.

Op donderdagavond 14 maart nam bijna iedereen zijn en haar beste foto's mee, al dan niet met passe-partout, al dan niet ingelijst. Immers de keuze is aan de inzender, hij of zij beslist.
De twijfelaars die geen foto's bij zich hadden werden met enthousiast aandringen en pushen alsnog over de streep getrokken want écht, ook zij hadden het hele jaar hun best gedaan en mooie foto's gemaakt.

Op alle foto's en lijsten plakten we een nummer (onze namen koppelden we aan een nummer, lekker anoniem dus) en al het werk werd in één keer naar foto van der Breggen gebracht.
Marja en Erwin hadden vier weken de tijd om te jureren en op 11 april kwam Erwin naar "de Camp" met alle ingeleverde foto's en
…..**DE UISLAG**…..

Hun commentaren van alle foto's werd door Erwin mondeling toegelicht, totdat er uiteindelijk drie exemplaren op de ***FLITS***ezel bleven staan.
De spanning was inmiddels behoorlijk opgelopen en toen bekend werd dat;

…**Edwin de 3e prijs** gewonnen had…**Maartje de 2e prijs**…en
Elly de 1e prijs… barstten we los.

3e prijs EDWIN VISSER

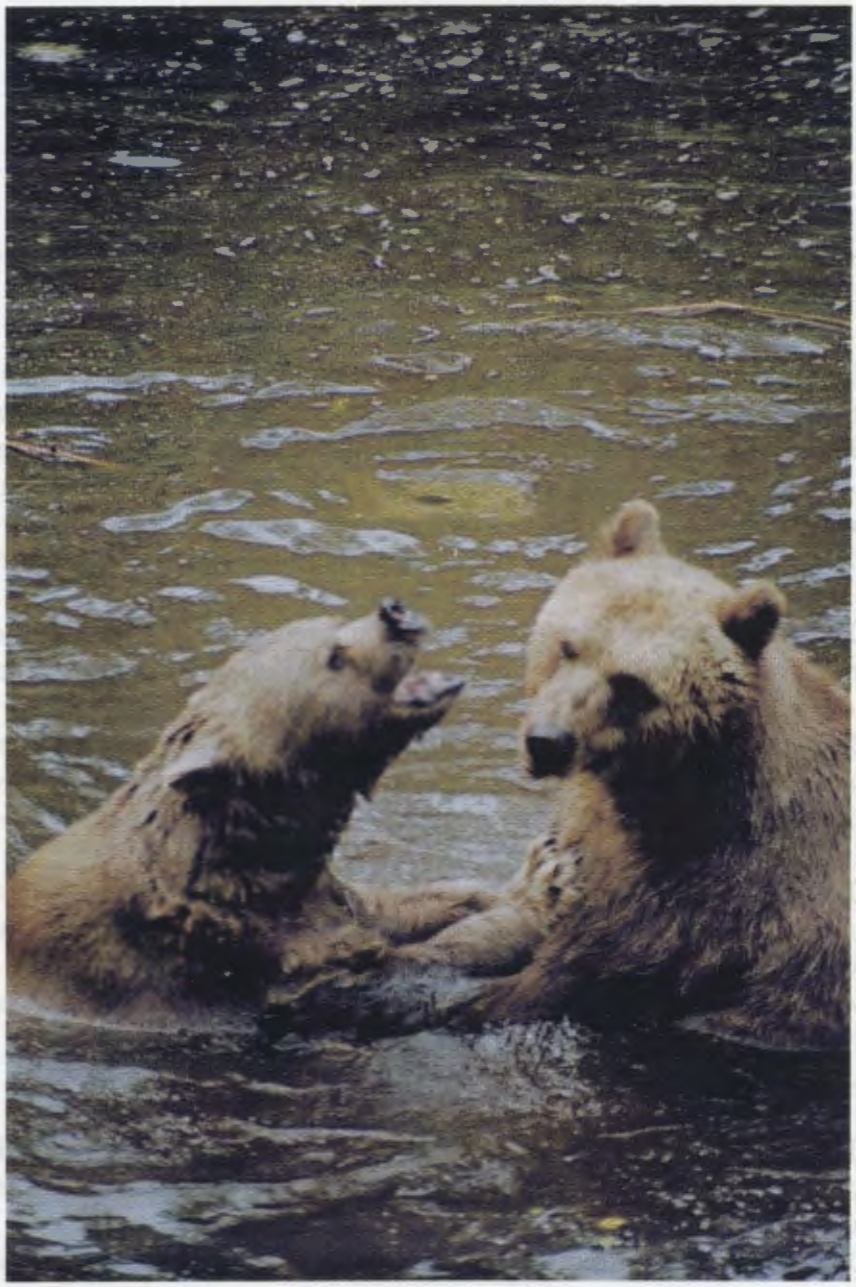

2e prijs MAARTJE ROOKE

1e prijs ELLY MOL

.....uit De Woudenberger van 16 april 2002.

Elly Mol wint Flitswedstrijd

Afgelopen donderdag werd in De Camp de uitslag bekend gemaakt van de eerste fotowedstrijd van Fotokring Flits. Deze wedstrijd voor leden van de fotoclub had als thema dieren. De jury bestond uit Marja en Erwin Lam van Foto van der Breggen, de hoofdsponsor van Fotokring Flits. Uit de eenentwintig inzendingen koos de jury een opname van Elly Mol als de beste. Deze foto van een groep kamelen sprong er met name uit door het mooie tegenlicht. Elly ontving uit handen van Erwin Lam de wisseltrofee, beschikbaar gesteld door Foto van der Breggen, die zij een jaar lang in haar bezit mag houden. Vanaf volgende week hangen alle prijswinnaars en eervolle vermeldingen bij Foto van der Breggen in de etalage.

(Foto: Edwin Visser)

Alle foto's waren voorzien van een juryrapport, puntentelling en waren een **eervolle vermelding** waard. We nuttigden nog een drankje, Erwin kreeg een attentie voor hemzelf en Marja en tot slot werd de foto gemaakt van de overhandiging van de wisseltrofee aan mijzelf, nog een paar nachtjes slapen en ik kon mezelf terugzien in "de Woudenberger"!

Een geslaagde avond en nu aan de slag met het nieuwe thema, maar dat staat elders in dit blad te lezen. Elly.

WAT GING ER MIS

door Edwin Visser

de avond van 11 april 2002 bij Foto van der Breggen verzorgt door Erwin Lam.

Vorige keer hebben we het gehad over scherptediepte en hebben we van Erwin een opdracht gekregen, plus een filmrolletje om deze opdracht uit te kunnen voeren. Aan alle technische voorwaarden was dus voldaan. Maar nu....de uitvoering, is dat gelukt? Er stijgt gemompel op uit de gelederen, waaruit zowel "ja" als "nee" te filteren is.

Erwin bevraagt een ieder: "wat is je onderwerp en wat heb je gedaan". En, soms, "wat ging er mis". Met name dit laatste daar draait het om vanavond; **wat ging er mis**.
Want juist hiervan kun je iets leren!

De bedoeling was dat een ieder een aantal voorwerpen naar keuze op een rij zou zetten, hier een lichtmeting bij zou verrichten en er vervolgens een serie foto's van zou maken, waarbij je de sluiter elke keer 1 stop dicht draait en het diafragma 1 stop open. Begin bij 22, eindig bij 2,8.

Even voor de herhaling; een groot diafragma (= een laag getal) geeft weinig scherptediepte, een klein diafragma (= een hoog getal) geeft veel scherptediepte. Vervolgens worden er wat tips uitgewisseld; het hebben van een spiekbriefje op je fototoestel om groot, klein, hoog, laag, veel en weinig uit elkaar te houden blijkt niet ongewoon te zijn.

Oké, de uitvoering dus.... Erwin haalt ergens een lichtbak vandaan zodat we de foto's en de negatieven goed kunnen bekijken.
Maartje is maar weer eens naar "landgoed Den Treek" getrokken, heeft daar wat tuinstoelen op een rij gezet, haar fototoestel op een tafel en klikken maar. Als we met een loep boven de foto's gaan hangen is het verloop van scherptediepte waar te nemen. Opdracht geslaagd dus. Helaas is het verschil zonder loep wat moeilijker te zien. Ook is er ergens tijdens deze fotosessie een wolk voor de zon geschoven, waardoor de hoeveelheid licht op alle foto's niet helemaal gelijk is. Jammer.

Sharon heeft gekozen voor een rijtje appels. Haar opdracht is ook gelukt, zij het op een iets andere wijze dan de bedoeling was; Sharon heeft **geflitst**.
Als waar "***FLITS***-lid" is daar natuurlijk niets mis mee, maar voor de opdracht was het niet de bedoeling. Sharon heeft gekozen voor 1 vaste sluitertijd, maar wel bij elke foto het diafragma verandert. Zou zij niet hebben geflitst, dan zou deze serie mislukt zijn, maar juist doordat zij deze wel heeft gebruikt kwam het toch allemaal goed. De intensiteit van je flitslamp is namelijk niet altijd hetzelfde. Ook hierbij maakt je toestel een "berekening" van de benodigde hoeveelheid (flits-)licht. In dit geval heeft de flits dus bij elke diafragma verandering het verschil in de hoeveelheid licht gecompenseerd in plaats van elke keer een andere sluitertijd. Zo kan het ook dus!

Foto MAARTJE ROOKE

Foto EDWIN VISSER

Elly komt er ronduit voor uit dat zij een drankorgel is. Zij heeft al haar lege bierflesjes verzameld (blijkbaar geen onmogelijke opgave voor Elly), heeft bij gebrek aan een vaste hand (hoe zou dat nou komen?) haar camera op een statief geplaatst en met behulp van de afstandsbediening de foto's gemaakt. Het resultaat; een perfect verloop van scherptediepte, van alle flessen scherp tot alleen die in het midden.
Of Elly het na deze opdracht ook allemaal nog zo helder zag weten we niet....

Foto's ELLY MOL

Edwin heeft zijn piano gedeeltelijk gedemonteerd en is aan de slag gegaan. Ook bij hem is de opdracht gelukt, maar zijn punt van scherpstelling had beter gekund. Hij heeft scherpgesteld op het einde van zijn onderwerp en voor het beste resultaat had dit punt beter wat meer naar het midden kunnen liggen.

Waarom? Omdat de scherptediepte voor en achter je onderwerp niet hetzelfde is. Bij een maximale scherptediepte is 1/3 voor je onderwerp scherp en 2/3 er achter. Dit is handig om te weten. Erwin legt uit: "stel je maakt een groepsfoto en de mensen staan in vier rijen achter elkaar. Je moet dan, om het hele spul er scherp op te krijgen, scherpstellen op de tweede rij. Op die manier krijg je alle personen scherp op de foto". 't Is maar een weet!

Diafragma, sluitertijd, scherptediepte.....dit maakt je foto. Er moet contrast in zitten. Je moet dat kunnen zien wat de fotograaf wil laten zien. Soms is dit moeilijk, met name als de kleurverschillen erg groot zijn. Bijvoorbeeld iemand met een zwarte trui in een sneeuwlandschap. Je camera meet dan zoveel licht (van alle sneeuw) dat hij zijn belichting hier op aanpast. In dit geval zal hij dus kiezen voor een onderbelichting. Waardoor je zwarte trui dus niet meer zwart is op de foto. Je kunt dit voorkomen door gebruik te maken van zogenaamde "grijskaarten". Hoe dit nou precies werkt heb ik niet helemaal begrepen, wat mij betreft moeten we daar de volgende keer nog maar eens op terugkomen.

Een andere optie is door een "spotmeting" te verrichten; op veel camera's zit een knopje waar je dit mee kunt doen. Je drukt dit knopje in en richt vervolgens het toestel op het donkerste deel van dat wat je wilt fotograferen. Je toestel meet dan daar het licht en laat zich (in geval van bovengenoemd voorbeeld) dus niet misleiden door al het licht van de sneeuw. Door vervolgens je camera op grond van de op deze wijze verkregen lichtmeting in te stellen krijg je een mooie foto, met contrast.

Erwin vertelt dat sommige fotografen standaard minstens 1 stop overbelichten om op die manier meer contrast in hun foto te krijgen. Door te "overbelichten" krijg je meer kleurverzadiging in je foto en meer tekening in je donkere vlakken. Als je zo een foto maakt dan levert dit als resultaat een overbelicht negatief op, maar....dat wordt gecorrigeerd met afdrukken. Het "overbelichte" wordt eruit gehaald, maar het contrast blijft.

Weer iets om uit te gaan proberen. Over proberen gesproken, Erwin heeft een nieuwe opdracht voor ons:

1. maak een portretfoto met een groothoeklens (28 mm) bij een groot diafragma (= klein getal).
2. maak een portretfoto met een groothoeklens (28 mm) bij een klein diafragma (= groot getal).
3. maak een portretfoto met een telelens (100 mm) bij een groot diafragma (= klein getal). Liefst met een drukke achtergrond.
4. maak een portretfoto met een telelens (100 mm) bij een klein diafragma (= groot getal). Wederom, liefst met een drukke achtergrond.
5. maak een foto van een bewegend onderwerp met een snelle sluitertijd. (Geen slak!)
6. maak een foto van een bewegend onderwerp met een langzame sluitertijd.
7. maak een foto van een onderwerp met veel perspectief met telelens bij een groot diafragma (= ..... getal)
8. maak een foto van een onderwerp met veel perspectief met telelens bij een klein diafragma (= ..... getal).

Ditmaal krijgen we van Erwin geen fotorolletje cadeau, maar een flimzakje met sticker, waarmee we onze foto's bij Erwin voor 4 euro 50 kunnen laten ontwikkelen en afdrukken, ongeacht het aantal foto's. Geweldige actie!

Nou, succes allemaal, we kunnen weer aan de gang. Over één maand gaan we met Erwin het resultaat bespreken.

LAGO keukens en tegels
Alles in één hand!
Voorstraat 37 Woudenberg
Tel.: 033-2863620 Fax: 033-2863624

Foto EDWIN VISSER

makelaardij
woudenberg
NVM
H. Haan
makelaar O.G.
VERZEKERINGEN
BEMIDDELING EN TAXATIES
ONROERENDE GOED
HYPOTHEKEN
Geestersteeteen 1
3931 JA Woudenberg
Telefoon 033-2864411 Telefax 033-2861850

FLITSEND LICHT

Eens per jaar wordt er in Woudenberg een knallend vuurwerk de lucht in geschoten als afsluiting van een heuse kermis. Jawel, dan bruist het leven in Woudenberg. Of toch niet?
We hadden voor dit weekend (13 april) ook een SOP op het programma staan, maar op de één of andere manier had niemand hier bij stil gestaan.

Jazeker, vuurwerk fotograferen willen we allemaal wel, maar.....Oké dan, ieder doet het voor zich. En daarmee werd de SOP een OP.
Ik besloot ruim op tijd de zolderkamer zodanig te ontruimen dat ik om 22.00 uur het vuurwerk fotografisch te lijf kon gaan. Camera op statief, afstandsbediening aansluiten, trucfiltertjes klaarleggen en om kwart voor tien klom ik op het werkblad onder het raam.
Eerst maar "drooggeoefend" om positie te bepalen en de zoomlens in te stellen. Ik besloot om van uit twee posities het flitsende licht op het celluloid vast te leggen. De instelling van mijn camera had ik op manuel gezet, scherpstelling op oneindig, en verder op "bulb" zodat ik zelf wel zou zien hoeveel seconden of minuten ik zou gebruiken op de foto's te maken.

Het begon met een oorverdovend kabaal, "dat belooft nog wat te worden" dacht ik nog, wetend dat de poes inmiddels een veilig heenkomen onder de kast zou hebben gevonden.
Ik drukte de knop van de afstandsbediening in en hield hem (of is het haar!) enkele seconden open, maar ja, hoeveel seconden dat zouden moeten zijn wist ik niet. Ik probeerde maar wat, korter, langer, tot zelfs wel een minuut, zoomde nog meer in en toen was er nog één harde knal. Dat was de laatste bleek, want meer kwam er niet.

Binnen tien minuten was de Woudenbergse wereld weer muisstil, en zat ik op het werkblad voor het open raam toch wel wat teleurgesteld te zijn. Was dit nou alles? En mijn tweede uitgekozen positie dan, en de trucfiltertjes en.....

Ach, volgend jaar maar weer proberen, maar dan waarschijnlijk ergens anders. Elly.

Foto ELLY MOL

Foto's ELLY MOL

DAAR HANGT HET DAN

Weken, zo niet maanden werk! Want in het begin van het seizoen bedachten we al dat het leuk zou zijn om na onze wedstrijduitslag en rond Haantjesdag te gaan exposeren.
Daar komt wel wat voor kijken hoor!
Er werd een "commissie" samengesteld die een en ander verder zou gaan uitwerken, en we besloten dat de foto's van ons wedstrijdthema, DIEREN, hiervoor gebruikt zouden worden.
Behalve de winnende foto's, want die gaan een plekje krijgen bij Erwin in de etalage.

Veel geregel stond de "commissie" te wachten.
Zoeken naar een geschikte locatie, wat voor soort lijsten, kleur van het passe-partout en ga zo maar door. De keus viel op brasserie "de Poort" en op donderdag 30 mei 2002 was het zover, precies goed getimed, vóór Haantjesdag zou alles pico-bello hangen.
Om half tien waren Maartje en Edwin al druk in de weer en toen ik tegen elven kwam binnenlopen om te helpen hing er al het een en ander aan de ramen. Maar ik ging vrij snel weer naar huis met twee foto's onder m'n arm want daar moest nog een passe-partout voor gesneden worden.

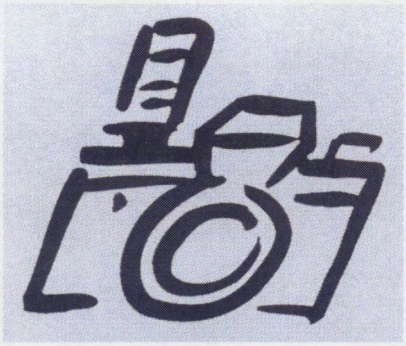

Met koffie van "de zaak" en een broodje van "de andere zaak" hebben vooral Maartje en Edwin zich in het zweet gewerkt. Trap op, trap af (vanwege het hoge plafond), nylondraad uitmeten en ophangen, aan sommige lijsten met ijzerdraad een beter ophangsysteem maken en dan ook nog de "stress" of het allemaal gelijk zou hangen.
Want de locatie voor onze expositie, werkelijk schitterend gelegen, heeft geen muren; alleen maar ramen. Dus alle foto's moesten twee aan twee (ruggen aan elkaar) opgehangen worden en dan mocht er geen millimeter hoger of lager hangen.
Met een waterpas voor de controle hiervan en hier en daar een stukje cellotape zakten we om vier uur op een stoel, moe maar voldaan (hoe een cliché dit ook moge zijn).

We mogen zeer tevreden zijn met het resultaat en dat er een volgende keer met een expositie op een paar puntjes gelet moet worden waar we tegenaan liepen is nu niet aan de orde, dat zien we volgend seizoen wel weer. Elly.

WAT EEN DAG

landschappelijk Haantjesdag

Haantjesdag op 8 juni 2002 begon voor ons al op de donderdagavond hieraan voorafgaand.
De inzendingen van de door fotokring***FLITS*** en Foto van der BREGGEN georganiseerde fotowedstrijd moesten worden gejureerd.
En jawel, zoals wel vaker gebeurt tijdens onze educatieavonden, lagen we ook nu weer languit op de grond, temidden van ongeveer 50 inzendingen.
Na ongeveer anderhalf uur waren we eruit en bleven er 4 foto's liggen die op basis van onze commentaren tweemaal een eerste prijs, een tweede prijs en een derde prijs toegekend kregen.

Voor vanavond zit het erop en gaan nog even bij Maartje op het terras iets drinken en nakletsen. Morgen belt Erwin de prijswinnaars om ze uit te nodigen voor aanstaande zaterdag (Haantjesdag) waar ze hun gewonnen prijzen in ontvangst kunnen nemen.

Maartje en ik hielden ons vrijdag bezig met de laatste voorbereidingen om de kraam in te kunnen richten, en samen pasten we de hele zaterdag op de kraam en hoopten op voldoende belangstelling voor de foto's van onze dierenwedstrijd op de ***FLITS***ezel, de fotoboeken en de ingelijste foto's die we tegen de muur van het "buurpand" van Foto van der BREGGEN hadden neergezet. En ja hoor, over belangstelling hadden we niet te klagen en Maartje had er een neus voor om de "juiste" mensen onze folder in de hand te drukken en geanimeerde gesprekken te voeren met hen die misschien wel lid willen gaan worden van ***FLITS.***

Een meneer uit Rotterdam (lid van een club aldaar) gaf aan wel eens met ons te willen praten om informatie uit te wisselen.
Een meneer uit.....was erg enthousiast over de foto's op en bij de kraam, maakt zelf erg mooie foto's van zonsondergangen, zo vertelde hij. Dit was een potentieel lid, ik voelde het!
"Wordt dan toch lid bij ons" hoorde ik mezelf zeggen, "en doe dan mee met onze wedstrijd "OOGVERBLINDEND". Toen kwam zijn hoge woord eruit, "dat zal moeilijk gaan, ik woon in Zuid-Afrika.....". Oooooh, via internet kan alles, een lid op afstand, een SOP naar....
Ik heb z'n e-mail adres en ga binnenkort beslist een poging wagen om hem in te lijven.

De dag vorderde, het werd stiller dus ging ik even een "rondje langs de kramen". Maartje ging na mij even rondneuzen en uitgerekend toén kwam een echtpaar vragen of die mooie foto van de hond ook te koop was. Natuurlijk en ondertussen spiedden mijn ogen in het rond, op zoek naar Maartje.....haar foto.....

Wát een dag, prachtig weer, veel mensen, veel belangstelling en.....een nieuw lid, de winnares van "onze" eerste prijs; een jaar lang gratis lidmaatschap; en..... nog een nieuw lid, haar echtgenoot wil ook erg graag meedoen met ***FLITS***.
Redelijk euforisch ruimden we rond vijf uur "onze" kraamspullen op. Of deze dag nog méér leden op zal gaan leveren moeten we afwachten; mijn euforie heeft inmiddels plaatsgemaakt voor realisme maar dat beleefde gevoel neemt niemand me af. Elly.

.

Foto's VAN DER BREGGEN

KOMT U BINNEN

Foto's ELLY MOL

Het was meen ik ergens in de maand april dat we na ons thema "dieren", besloten om het **seizoen af te sluiten met** een ander thema. We bedachten dat dit voor de afwisseling wel leuk zou zijn, en na een spectaculaire ronde van lootjes trekken en turven waar de meeste stemmen op viel werd het..... **RAMEN,GEVELS en DEUREN.**

Een winnaar werd er niet gekozen omdat het daar niet om ging, maar "mooie" foto's leverde het wel op. Tussen aanhalingstekens ja,.....mooi..... oh dat is zo persoonlijk. Verder geen woorden maar laat de foto's voor zich spreken. Elly.

Foto MAARTJE ROOKE

Foto SHARON de BOER

.....TOT SLOT!!!.....

Het "bewaarboekje" van ons eerste ***FLITS***jaar is een jaarboek geworden en ik hoop dat jullie het leuk vinden. Ik moet eerlijk zeggen dat toen ik er aan begon echt niet wist hoe ik het aan moest pakken, want ik had alleen maar de bedoeling om Edwin zijn bijdragen aan de nieuws***FLITSEN*** te bundelen zo dat deze niet verloren gaan.
Dat is aardig gelukt en gaandeweg is er steeds meer bijgekomen, vooral veel foto's. Iets teveel van mijzelf vindt ik, maar als we met elkaar vinden dat er volgend jaar weer een jaarboek gemaakt "moet" worden dan .....
Voor nu is het mooi geweest; de volgende pagina is blanco, hier kun je zelf wat aantekeningen op maken.

Ik wens jullie een ***FLITSENDE*** vakantie! Elly.

Foto EDWIN VISSER

AANTEKENINGEN:

AANTEKENINGEN

2002-2003 seizoen PROGRAMMA *FLITS* PROGRAMMA seizoen 2002-2003.

CC 12 september: Vaststellen seizoenprogramma 2002-2003.
Meebrengen en bespreken VAKANTIEFOTO'S.
Vertellen uit eigen werk (denk ook aan de wedstrijd).
EE 26 september: Scherptediepte in relatie tot PADDESTOELEN-SOP.

SOP 5/12 OKTOBER PADDESTOELEN 5/12 OKTOBER SOP

CC 10 oktober: Werkavond: PASSE-PARTOUTS snijden o.l.v. Elly,
mede in relatie tot de komende wedstrijd.
EE 31 oktober: Bespreken van SOPfoto's "PADDESTOELEN".

CC 14 november: Erwin Lam vertelt uit eigen werk.
EE 28 november: Flitsen wanneer en hoe, of een gevoelige film gebruiken (waaruit een opdracht volgt).

CC 12 december: Inleveren en bespreken **KALENDERJAARWEDSTRIJDFOTO'S.**
Thema: **"OOGVERBLINDEND"**
Kiezen van nieuw kalenderjaarwedstrijdthema.

CC 9 januari **2003**: Werkavond: fotograferen van een POPPENHUIS.
Exposeren? Waar? Wanneer? Commissie?
EE 23 januari: Bespreken van de "flits"foto's.
UITSLAG WEDSTRIJD "OOGVERBLINDEND".

SOP 8 FEBRUARI FOTOGRAFEREN 8 FEBRUARI SOP
VANAF HET WATER

CC 6 februari: LEDENVERGADERING.
Meebrengen en bespreken POPPENHUISfoto's.
Vertellen uit eigen werk (denk ook aan de wedstrijd).
EE 20 februari: Bespreken SOPfoto's "FOTOGRAFEREN VANAF HET WATER".

CC	13 maart:	LEZING
EE	27 maart:	Digitale fotobewerking.

CC	10 april:	Werkavond TABLE-TOP.
EE	24 april:	Scherptediepte in relatie tot VLINDERTUIN-SOP.

SOP 10 MEI **VLINDERTUIN** 10 MEI **SOP**

CC	8 mei:	Meebrengen en bespreken TABLE-TOPfoto's. Vertellen uit eigen werk (denk ook aan de wedstrijd).
EE	22 mei:	Bespreken SOPfoto's "VLINDERTUIN".

CC	12 juni:	VERKIEZING BESTE SEIZOENWEDSTRIJDfoto door de leden en hun introducés. Kiezen van nieuw seizoenwedstrijdthema.
EE	26 juni:	Bespreken van jou beste foto van dit seizoen (vrij onderwerp).

Toelichting op de gebruikte afkortingen:

SOP = **S**amen **O**p **P**ad.
CC = **C**ultureel **C**entrum De Camp.
EE = **E**ducatie **E**rwin Lam, FOTO VAN DER BREGGEN.

DANK AAN ONZE:

HOOFDSPONSOR

FOTO VAN DER BREGGEN

ADVERTEERDERS EN DONATEUR

fotokring***FLITS***